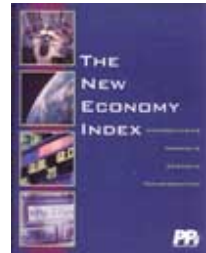

העיתון דר' דוד פסיג מדווח מסיליקון וואדי

<http://www.passig.com>

מה עומד להתחדש בכלכלה החדשה?

הכלכלה העולמית מסיימת עשור של הזדמנויות עסקיות מסוג אחד ומתחילה שלב בו ההשקעות ינותבו לכוון אחר. שני דברים עיקריים התרחשו בתחילת שנות התשעים אשר יצרו את האווירה לה קראנו "[הכלכלה החדשה](#)". האחד, בריה"מ--המעצמה השנייה בגודלה בעולם, התמוטטה במהירות ובמפץ גדול. והדבר השני, הכלכלה השנייה בגודלה בעולם--זו של יפן--נכנסה [למיתון עמוק](#) שאין זו בלבד שאין היא מצליחה לצאת ממנו, אלא, שיש סימנים רבים לכך

שזה עלול לקחת לה עוד מספר שנים לא מועט כדי להתאושש. באווירה זו, נולדה לה "הכלכלה החדשה".

ילדות

עבור המעצמה והכלכלה החזקה ביותר בעולם הדיבידנד של השלום בשתי החזיתות הללו היה משמעותי לאין ערוך. במצב בו לא היה שום איום פיסני, צבאי או כלכלי על יבשת צפון אמריקה, נוצרו אווירה וסביבה מספיק בטוחים כדי לכוון משאבי עתק מהסקטור הציבורי לסקטור הפרטי. [בארה"ב](#), למשל, הוצאות הביטחון בלבד נפלו מאז 1990 מ-5.2% מהתמ"ג לפחות מ-3%. מגמה דומה נצפתה אצל מרבית הארצות המתועשות ברחבי תבל. מדינות רבות שצפו במתרחש בכלכלה המובילה בעולם ורצו לחקות את המגמה, כוונו גם הן משאבים לסקטורים הפרטיים וקיצצו בגרזנים גדולים הוצאות והשקעות בסקטורים הציבוריים.

הסיבה העיקרית למגמה זו הייתה כנראה העובדה שהסקטור הפרטי יכול היה להראות במהירויות שיא רווחים נאים מאוד מהשקעות במחקר ופיתוח, ייצור ושיווק--במיוחד בשנים האחרונות של שנות התשעים והפעילות הבורסאית שאפיינה אותן. מאידך, הסקטור הציבורי, מעצם טבעו לא יכול היה לעמוד בקצב התפוקה שהסקטור הפרטי הציב כאתגר.

המנטרה של הסקטור הפרטי בשנות הילדות של הכלכלה החדשה הייתה "צאו לנו מהחיים ותנו לנו להגביר את הפרודוקטיביות, ואנו נמשוך כלפי מעלה את כל הסקטורים האחרים בכלכלה". זאת, בדומה לילד בן 10 שאומר לאביו "תן לי להרים את המשא הכבד לבד. אני אומנם קטן, אבל זריז, חכם וגמיש". הם הצליחו לעשות זאת בהצלחה רבה עד נקודה מסוימת בה הגישה הילדותית הזו לא עבדה יותר כאשר המשא הפך להיות כבד מנשוא כתוצאה מקריסה של בניינים רבי עוצמה.

נערות

הכלכלה העולמית, זו של [אחר](#) ה-11 בספטמבר 2001, נכנסת לתקופה שתארך כעשור שנים בה היא תתנסה בסימפטומים של שלבי התבגרות כואבים שילוו בעליות ומורדות חדות. להלן מספר מגמות שכנראה יאפיינו את העשור הקרוב:

- ממשלות ייטלו חלק גדול יותר בהקצאת משאבים לפעילות כלכלית החל בעזרה לסקטורים פרטיים בסכנת קריסה, כמו חברות תעופה רבות, וכלה בפרוייקטים בינ"ל כדוגמת שינוע כוח צבאי למלחמה בטרור.
- משאבים כלכליים גדולים יכוונו לעבר משימות הגנה וביטחון. אלה יורידו את אחוזי הצמיחה בתמ"ג בארצות רבות.
- הכסף למו"פ ינוע לעבר טכנולוגיות ביטחוניות. המשמעות היא שלא יישאר כסף רב ליוזמות המגבירות את הפרודוקטיביות.
- איומי הטרור העולמי, שילך ויגבר, יאטו את המסחר העולמי ויקפיצו את עלויות הסחר חוץ של מדינות דמוקרטיות רבות.
- יגברו הלחצים על ממשלות להוסיף ולעדכן זכויות סוציאליות. כלכלה חדשה שעוברת את שלבי הבגרות הכואבים זקוקה להשקעות רבות בבניית רשתות בטחון חברתיות כדי לטפל בשיעורי אבטלה גדלים ובצמיחה נמוכה.

בגרות

רק אחר כך תתבגר הכלכלה החדשה ותבשיל כדי לתמוך ולהוביל את המין האנושי לתוך נבכי המאה ה-21. כפי שקשה בתחילת שנות הבגרות לראות כיצד הנער או הנערה האלה יגדלו להיות בני 20 ו-30 כך קשה מאוד לראות את פניה של הכלכלה העולמית בעוד 10-20 שנה. עם זאת, אפשר לדמיין כמה תווי פנים שיעצבו את זהותה. הנה מספר קווי מתאר שימשיכו ללוות אותה עוד שנים רבות:

- חוקים וכללי מסחר גלובליים יהיו ממאפייניה הברורים והבלתי מעורערים.
- הגושים הכלכליים יהיו מגובשים וגדולים יותר.
- בניגוד לשלבי הילדות והנערות היא תהיה יותר מודעת לצרכים של אחרים, חלשים, שונים ותשתדל לא לדרוס רגשות מקומיים, תרבותיים, אתניים ודתיים.
- היא תמצא את האיזון בערך שהיא תעניק לסחר בידע בד בבד לסחר במוצרים בני קיימא.
- ככל שתגדל היא תהיה זהירה יותר ומודעת לאיומים ולסכנות ממטורפים, ולכן תשאף לבטח את עצמה יותר ויותר.

בנקאות באינטרנט של בנק הפועלים -- טור # 10 לאתר האינטרנט – אוקטובר 2001

שלא יהיה ספק, יהיו בה רגעי שפל ורגעי גאות, אבל אנו תקווה שהיא תוכל להיות למשענת למין האנושי במאה מיוחדת במינה שעוד נכונה לו ותתמוך באתגרים שהדמיון של ימי הילדות לא מסוגל לקלוט והאדרנלין של ימי הנערות לא יכול לעכל.

הכלכלה החדשה לא מתה. שלב הבוסר, החמדנות, היהירות, העיוורון והכסילות שלה פג.